

ferte om tegen een sterk gereduceerde prijs de uitlaat te zijner tijd te laten vervangen. Deze bleek niet helemaal topfit meer te zijn.

Henk had zich aangemeld voor vervanging van de veerbollen. Hij wilde zelf graag meekijken. Van Veldma kreeg hij een echte Citroën overall aangeboden zodat zijn kleren netjes bleven. Marc had wat problemen met de koeling van zijn V6. Die werden vlotjes opgelost en omdat er geen onderdelen werden gebruikt, kon hij zijn portemonnee bij zich houden. Ik had ook een onbekende, lees niet clublid, gespot en probeerde hem over te halen om vooral ook lid te worden van de XM Club. Overigens werd hij direct geholpen. De uitleescomputer gaf aan dat een van de ABS-sensoren defect was.

Tussentijds werd de inwendige mens voorzien van een broodje en een sapje. In een relaxte sfeer werd er gesproken over de techniek van onze voitures. Er was voldoende gelegenheid om door de artikelen te struinen. Zat er wat van je gading bij dan kon je

dit tegen een speciale prijs aanschaffen. Aan het einde van de meeting kreeg ik de indruk dat iedereen het wel een geslaagde meeting vond en dat het voor herhaling vatbaar is. Nadat iedereen huiswaarts was gekeerd, heb ik samen met Lucas en de heer Brookman van Veldma nog even nagepraat over de meeting. De monteurs vonden het leuk om op een heel andere manier te sleutelen aan onze geliefde Citroëns.

Dit was de eerste XM Club sleutelmeeting. Misschien kunnen zaken anders of beter. Mogelijk kan de Technische Commissie nagaan wat de wensen en ideeën zijn van de clubleden. Op het internetforum van de XM Club kunnen we hierover van gedachten wisselen. Zo kunnen we een bepaald onderwerp onder de loep nemen of uitgebreid ingaan op een geconstateerd probleem en de oplossing in het verslag over de sleutelmeeting vertellen. Clubleden die niet aanwezig konden zijn, kunnen zo ook wat opsteken.

De deskundige monteurs vinden het leuk om op een heel andere manier te sleutelen aan onze geliefde Citroëns.

Sleutelen met goed gereedschap is het halve werk!

Oei, die zit vast. Dan maar de slijptol erop.

En er was licht

Stel je hebt een XM van het bouwjaar '98, waarvan de ambiance in het donker steeds ongezelliger wordt. Eén voor één lijken de dashboardlampjes aan te geven 'Doe het zelf maar'. Het is zelfs zo erg dat je een zaklamp nodig hebt om te kijken hoe hard je rijdt. Tja, dan kun je natuurlijk naar de dealer. Maar dat wordt een dure grap. En dan is daar de Eerste XM Club Sleutelmeeting!

Een dashboard uit elkaar schroeven lijkt moeilijk. Maar niets is minder waar. Met slechts een paar aanwijzingen kun je aan de slag. Tijdens de sleutelochtend was er de expertise van garage Veldma. Lucas Unger gaf ook nog wat tips en Mark Schraven heeft ongeveer elk detail vastgelegd op de foto. Uiteraard lag er bij Veldma voldoende gereedschap. Koop een Torxschroevendraaier maatje 20 en 25 en je kunt overal bij. Met bitjes lukt dat niet.

Begin eenvoudig
Waar te beginnen? Natuurlijk met het losdraaien van schroefjes. Onder het dashboard links van het stuur zie je er twee)

en drie zitten er rechts van het stuur (foto 2). Begin met deze los te schroeven. Bewaar ze op een handige plek, bijvoorbeeld in de kaartenbak van de deur. Draai vervolgens de bouten boven de klokkenwinkel los. Als snel merk je dat het allemaal bijzonder eenvoudig is.

Draai dan de schroefjes van het omhulsel van de stuurkolom los. Aan de onderkant vind je er drie links en twee aan de rechterzijde. Je kunt het kunststof gewoon laten zitten, als het maar los is. Dat helpt je later bij het verwijderen van het onderste deel van het dashboard.

GOED VERSTOPT

Dan wordt het tijd voor het betere sloopwerk. In de fabriek is een aantal schroefjes kunstig weggewerkt. Trek de stuurwielverstelling naar je toe en beweeg het stuur zoveel mogelijk naar beneden. Links en rechts zie je waarschijnlijk voor het eerst twee afdekklepjes. Prik met iets puntigs, bijvoorbeeld een spanningsmeter of een platte schroevendraaier, aan de voorkant van elk klepje en beweeg deze een beetje naar buiten. Je kunt ook je nagel gebruiken (als die lang genoeg is) Het klepje komt van zelf los. Achter elk klepje zit een schroefje.

Het lijdend voorwerp is een SX-uitvoering met climate control. Hierboven bevinden zich aan de rechter kant een paar loze knoppen. Deze lijken een beetje vastgelijmd te zitten. Wrik voorzichtig met een kleine platte schroevendraaier de grootste knop los. Begin daarna aan de rechterknop. Voilà, weer een bout gevonden!

Als het goed is, zit nu het onderste deel van het dashboard los. Je bent een held! Laat dit dashboarddeel even op zijn plaats zitten. Achter het onderste deel onder het middelste rooster zit een nieuwe schroef verstopt.

De volgende schroef zit tussen de twee ventilatieroosters (foto 9). Het plastic kapje tussen de beide roosters kun je ook makkelijk loshalen met een schroevendraaier. Duw één rooster naar beneden en bewerk het onderste deel van het kunststof door het naar je toe te trekken.

En vervolgens draai je het net gevonden boutje los. Nu is het bovenste deel van het dashboard los. Verwijder deze eerst voorzichtig. Links zit er nog een klemmetje.

HET KLOKKENSPEL

De klokkenwinkel kun je ook losmaken. Links en rechtsonder zie je twee torxen. Draai deze los. Hiervoor heb je een Torx25 nodig. Als ze niet los komen, stop dan even een platte schroevendraaier tussen het boutje en het plastic waarin ze geschroefd zijn. Druk de bout tijdens het schroeven naar je toe. Dan ben je er nog niet.

Om duistere redenen zit het klokkenspel ook nog vastgeklit aan de bovenzijde. Trek met voorzichtig geweld het dashboardonderdeel naar je toe tot je merkt dat het loskomt.

Aan het onderste dashboarddeel zitten allemaal electradraadjes. Begin met het deel waar de controlelampjes zitten en de klok. Aan deze draadjes zit een hendeltje. Haal deze helemaal naar je toe en het contact schiet vanzelf los. Begin dan met de knopjes boven het ventilatiesysteem.

Duw één voor één de knoppen naar je toe. Je moet wel even wat kracht zetten. Je kunt de knop van de draad scheiden door het zwarte lipje links van het contact naar buiten te drukken en vervolgens de draad los te trekken. Nu zie je dat elke knop en draadeinde een eigen kleur heeft.

Makkelijk voor terugplaatsen! Onthou wel even welk knopje waar zit. Dan heb je nog de knoppen voor de ruitenwisser en -sproeier achter. Ook deze maak je op dezelfde manier los. De climate control console zit vastgeklit in het dashboard. Duw er vanachter tegenaan en hij komt los. Maak vervolgens de stroomtoevoer los. Het witte contact kun je zo los trekken. Maak dan het zwarte klepje open.

Hierachter zit een blauw contact. Dat is wat lastiger los te krijgen. Ook hier zie je een hendeltje.

Nu is het onderste deel van het dashboard echt los. Duw het rechterdeel een beetje naar beneden en het linkerdeel omhoog. En rommel een beetje met het omhulsel van de stuurkolom. Het is een beetje gepiel en gebruik wat voorzichtig duw en trekwerk. Maar het komt los.

JE HEBT EEN AUTOMAAT...

Heb je een XM automaat dan zie je in de klokkenwinkel de stand van de automaat. Dit deel wordt weer apart verlicht en kun je ook vervangen. Draai dan de kleine schroefjes aan de achterzijde van de klokkenwinkel los. Verwijder dan het deksel. Dan zie je een printplaat die met torxen vastzit. Draai ook deze torxen los en trek de printplaat voorzichtig en recht (!) naar je toe. Aan de printplaat zit ook een pinverbinding en de behuizing van de automaatkeuze vast. De fitting aan de achterzijde kun je met een punttang losmaken. Vervang daarna het lampje.

LAMPJES VERVANGEN

Als het goed is, kijk je nu in een zwart gat en misschien vraag je je af waar je aan begonnen bent. Twijfel niet, maar ga gewoon aan de slag met het vervangen van de dashboardlampjes achter de snelheidsmeter en toerenteller. Elk lampje zit in een houder. Deze krijg je los door op het zwarte stukje kunststof te duwen en het knopje een kwartslag te draaien. Haal de houder uit het instrumentarium. Dan wordt het lampje zichtbaar. De lichtbron komt los door voorzichtig aan het lampje te trekken. De nieuwe druk je er weer in. Check wel even het nieuwe lichtpunt. Soms wijken de draadjes een beetje. Als je goed kijkt zie je een gleufje waar het metalen draadje in hoort te zitten. Kwestie van een beetje bijbuigen. Probeer een systeem aan te houden en zorg er voor dat je niet wordt afgeleid. Voor je het weet sla je er één over. Begin vervolgens met de lampjes uit het onderste deel van het dashboard.

DE WEG TERUG

Als je alle lampjes hebt gehad, kun je weer met het opbouwen beginnen. Start met het terugklikken van de snelheidsmeter. Schroef het vast. Plaats het bovenste deel van het dashboard terug en schroef de torxjes weer op hun vertrouwde plek vast. Plaats daarna het onderste deel terug. Zet het op de stuurkolom, duw het rechterdeel eerst naar beneden. Rommel met het kunststof van de stuurkolom

en duw eerst het linkerdeel voorzichtig weer naar beneden. Sluit daarna de electra weer aan op het onderste deel van het dash, sluit alle knoppen weer aan. Schroef het dan vast. Sluit het aircopaneel weer aan en klik het vast. Daarna kun je alle plastic kapjes weer terugklikken. Klaar! Hou je niks over, dan is het goed gegaan.

Pak een glas fris, een biertje of een kop thee en wees trots. En vergeet natuurlijk niet 's avonds nog even terug te lopen, je XM te starten en de verlichting te ontsteken. Mooi werk!

Met dank aan de Technische Commissie van de XM club

OVER LAMPJES EN LED'S

Je kunt de nieuwe lampjes halen bij het tankstation op de hoek. Maar dan loop je leeg. Het beste kun je terecht bij de automaterialenzaak. De dealer kan natuurlijk ook. Heb je geen zin om alle lampjes te vervangen en wil je dashboarddemonteer expert worden, dan kun je de lampjes ook eerst testen met een spanningsmeter. Heb je een XM met climate control dan vind je hier een bijzonder soort lampje gevat in kunststof. De dealer verkoopt deze. Maar je kunt ook de lampjes uit de fitting trekken en vervangen. Hier heb je een ander soort lampje nodig, de Philips W 1,2W 12V 12516CP.

De nieuwste Citroëns beschikken al over LED verlichting achter. Tegenwoordig kun je ook LEDjes kopen voor in het dashboard. Die gaan nooit meer stuk. Wel een nadeel: de LED kan niet worden gedimd en ze zijn duurder dan 'gewone' lampjes. Geïnteresseerd? Kijk eens op www.led-buy.nl onder autolampen. Voor de binnenverlichting heb je fittingtype T5 nodig.